

NEA HUND

Nr. 1

1988

6. ÅRGANG

Lederen har ordet

Først og fremst må jeg som nyvalgt formann få takke for tilliten. Deretter å takke Stig for hans innsats i STBK siden starten den 30.11.82 og mange med han som nå går ut av styrett Å fylle hans plass vil jeg i utgangspunktet ikke påta meg, men jeg skal gjøre så godt jeg kan, ut fra de forutsetninger jeg har. Men det forutsetter også aktiv innsats fra medlemmene, og når en ser tilbake så har dere ikke ligget på latsida, men det betyr ikke at vi må hvile på de laurbær som har vært, men være minst like aktiv. Så det ville være fint med impulser fra medlemmene, og er det noen som sitter med en god ide, del den gjerne med oss andre.

I år har vi fått mange nye medlemmer i styret og i komiteene. Så jeg tror og håper at det nye styret som nå er valgt, vil lykkes i den tiden vi har forran oss. Og jeg vil benytte anledningen til å ønske nye medlemmer i styre og komiteer velkommen.

Arne

Vi vil med dette bilde ønske vår nye leder Arne Nypan til lykke med ledervervet. Håper på et godt samarbeidsår.

Hilsen Utstillingskomiteen.

STBK SELBU TREKK- OG BRUKSHUNDKLUBB

Leder Arne Nypan

Sekretær Ingfrid Viken

Kasserer Astri Jensen

Brukshundkomite
Gunda Olden
Kjell Dahl
Ola E. Guldseth
Anne K. Evjen

Trekkhundkomite
Torgeir Sletner
Gunnar H. Guldseth
Leif Idar Græsli
Geir Johnsen

Utstillingskomite
Marit Lium
Åge Revdahl
Jorunn Bårdsgård
Anne Marie Bårdsgård
Svend E. Bjornewall
Suzette Aaldstedt

Støttekomite
Aslaug Dahl
Anita Græsli
Berit Ofstad
Randi Dahlo

Medlemskontingent pr.

kalenderår:

Familie:	kr. 100.-
Hovedmedlem	kr. 75.-
Ungdomsmedlem	kr. 40.-
Støttemedlem	kr. 40.-
Postgirokonto	2 09 45 55
Bankgirokonto	4285 07 90234

NEA HUND

Organ for Selbu
Trekk- og Brukshundklubb.
Utkommer 4 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved å
tegne støttemedlemskap i
STBK.

Rедакторer
Gunda Olden
Else May Engen
Dagfrid Uthus

Innhold:

- s 2 Lederen har ordet.
- s 3 Styre/innhold.
- s 4 Årsmelding
- s 8 Adjø Stig.
- s 9 Dyrelegen.
- s14 Aktiviteter STBK
- s19 Førstehjelp.
- s22 Min hunderase
- s25 Barn i pulk
- s27 Fritt fram.

ÅRSMØTE

29. februar 1988.

Møtet ble holdt på Mebond Barnehage. 18 personer var tilstede.

1. Valg av møteleder.

Stig Meier Berg ble valgt til å lede møtet.

2. Godkjenning av dagsorden.

Godkjent.

3. Årsberetning fra styret.

Styret har bestått av:

Leder: Stig Meier Berg

Sekretær: Else May Engen

Kasserer: Berit Elverum Hoem

TK: Torger Sletner, Geir Hohnsen, Gunnar Helge Guldseth og Leif Idar Græsli.

BK: Gunda Olden, Unni Mosleth, Bjørn Wagnild og Kjell Dahl.

UK: Eva Ottem, Age Revdal, Sølvvi Andersen og Bodil Olsen.

SK: Dagfrid Uthus, Anita Græsli, Aslaug Dahl og Berit Ofstad.

Redaktører: Gunda Olden, Turid Meyer, Bjørn Wagnild og

Else May Engen.

Valgkomite: Ingunn Kjelstad Græsli, Odd Uthus og Randi Hårstad.

Materialforvalter: Eilif Uthus.

Medlemmer 1987: ca.114 (hvorav 75 er betalende).

Styret har hatt 8 møter siste året.

Medlemsbladet har kommet ut med 4 nr., som planlagt.

STBK har markert 5-årsjubileet med bl.a. loddsalg(fortjeneste ca.

12.000 kr.), markering i Folketoget 17.mai og jubileumsfest.

Klubben har hatt hundetelling for kommunen , arrangert vognkjøring for barn og agilityoppvisning på Vardefjelldagene, har hatt handicapkjøring karaktertest, lydighetsprøve, dressurkurs, skidag, Selbusprint og Sylaneløp. I forbindelse med innkjøp av klubbdråkter er det også inngått sponsoravtale med Selbu Sparebank.

4. Årsberetning fra komiteene.

Selbustrand, 20.02.88

ÅRSMELDING FRA TREKKHUNDGRUPPA

Trekkhundgruppa har det siste året bestått av følgende medlemmer: Gunnar Helge Guldseth, Leif Idar Græsli, Geir Johnsen og Torger Sletner. Vi har hatt fire møter. På to av disse har det også møtt andre medlemmer av STBK.

Trekkhundgruppa har hatt ansvaret for en rekke aktiviteter og arrangement. Det er avviklet to hundeløp, "Selbusprinten" og "Sylaneløpet", begge med økende deltagelse i forhold til tidligere år. I regi av trekkhundgruppa deltok STBK for første gang i folketoget 17. mai. Det forekom ingen tabber eller uhell, og deltakerne representerte klubben på en verdig måte.

Under Selbudagene stilte en del av medlemmene hundespann og vogner til disposisjon for kjøring av interesserte unger. God PR. for klubben.

Trekkhundgruppa hadde også ansvaret for et liknende tilbud på Tømra under Vardefjelldagene. Positiv respons.

Årets handicapkjøring foregikk fra Synnåsen til Hersjøhytta. STBK mønstret selv fem spann, mens de øvrige kom fra Meråker og Innherred, hver med tre spann. Et veldigt arrangement for kjørere og passasjerer.

Trekkhundgruppa har ellers tatt initiativet til dugnadsinnsats i hundeløypa. Mye godt arbeid er utført, og løypa er bedre enn noensinne. Forøvrig bør Leif Idar og Gunnar Helge bemømes for det arbeidet de har nedlagt for å sette klubben i stand til å kjøpe ny snøscooter. Det meste går når man vil.

Det har med andre ord vært et aktivt år for trekkhundgruppa. Et ønske for tida framover må likevel være at flere av klubbens medlemmer tar i bruk hunden til trekk og kjøring. Mange raser er velegnet til dette, og klubbens hundekjørere bidrar gjerne med råd og tips.

ÅRSMELDING FRA UTSTILLINGSKOMITEEN

Etter en del forberedelser ble det klart for vårt første valpeshow på Moslett Ridesenter den 6/9-87. 28 valper stilte for dommer Erling Strandheim. Arrangementet ble veldigt og med et overskudd på kr. 772,80 totalt for valpeshow og lydighetsprøve.

En uke senere ble det påbegynt forberedelser til valpeshow i Selbuhallen. Dato ble fastsatt til den 21/2-88. Etter mange dagers og timer planlegging nærmest utstillingen seg. Lørdag 20/2 ble det lagt utover plater, ringer og premiebord oppsatt, og ellers gjort klart til søndag. Søndag 21/2 kom 187 valper stilte. Dommere var Iwan Svedrup, Sverige, og Øivind Aas, Norge. Selbyggen og Nea Radio var tilstede, likedan var det stor deltagelse av tilskuere. Vi arrangerte "barn og hund" hvor det var 21 påmeldte. Dette var en populær avslutning på dagens valpesue, og vi ser tilbake på utstillingen som meget veldigt.

ÅRSMELDING FRA BRUKSHUNDKOMITEEN

Fra forrige årsmøte og frem til nå har komiteen hatt 10 møter. Vi har arrangert 3 karaktertester, hvorav to i 87 og en i 88. Av ialt 25 deltatte hunder har 17 bestått. Sjømøre alle tre ganger har vært Helge Rødsjø og Helga Gabrielsen. Ellers er det gjennomført to dressurkurs med ialt 15 ekvipasjer hvorav 6 har greid appelmanget i bronse. Fra midten av mars hadde vi treningskvelder en gang i uka, men da døtvar liten deltagelse ble det slutt på det utover våren. 6 september arrangerte vi lydighets prøve. Det var påmeldt 30 ekvipasjer. Thage Karlsen fra Narvik var dommer. Agillytikurset i høst dro Suzette Aaldstedt vel i havn med to deltagere eiere m/hund.

5. Årets regnskap.

Regnskapet var av forskjellige grunner ikke revidert, men Berit Elverum Hoem gjennomgikk regnskapet, som foreløpig var sett av en av revisorene.

Årsmøtet godkjener regnskapet med forbehold at revisorene godkjener det.

	Inntekt	Utgift
Medlemskontingent	5945,-	1362,50
Div. tilskudd	13461,60	-
Kurs/møte	47122,08	46635,98
Div inntekt/utgift	10161,42	10210,40
Medlemsblad	7800,-	11401,-
Kontor revisita	-	170,70
Varebeholdning	40273,-	53698,56
Overskudd		1283,96
	<u>124763,10</u>	<u>124763,10</u>

Balanse pr. 1/1-88.

Aktiver	Passiver
Kasse	22,60
Postgiro	1378,55
Bankgiro	17576,83
Foliokonto	229,31
Varebeholdning	38513,84
Ubet. kjubbdråkter	6119,-
	<u>63840,13</u>
	<u>63840,13</u>

VAREBEHOLDNING PR. 31/12-87

Gavepremier	850,-
Emaljemerker	1805,-
Vaser	1050,-
Rosetter	4600,-
Søyfer + band	300,-
Drag	1250,-
Andeler i Nea Radio	1000,-
Stempel	252,-
Hinderløype	1556,-
Skilte	3022,16
Klubbdråkter	3878,-
Vekt m/oppfeng	700,-
Telt (to dommertelt)	2090,-
Pistol m/skudd	1080,-
Diplomer	370,-
Bøker	1470,-
Apellmerker/LPmerker	1380,-
Stoffmerker	1550,-
Klistermærker	7990,-
Div.premier	800,-
Hullmaskin/konvolutter/ apportbukker/skilt for utstilling/skjema + div.	1520,68
Sum.	38513,84

6. Forslag til vedtak på årsmøtet.

Ingen.

7.

Valg av styre.

8. Eventuelt.

- a) Leie av klubbus. Overlates til styret.
- b) Premiefordeling. Utstillingskomiteen ville sjøl ha ansvaret for søyfer og rosetter. Tas opp i styret.
- c) Snekring av kasser til hver enkelt komite. Tas opp av styret.
- d) Innstruks for valgkomiteen. Tas opp av styret.
- e) Forsikring av klubbens materiell, slik at materialforvalteren står uten erstatningsansvar. Tas opp i styret.

Selbu 29.februar 1988

Ingfrid Viken

Troneskifte i STBK

På ethvert årsmøte i ethvert lag, blir nye spillere sendt inn på banen. Andre legger støvlene på hylla. Noen for godt, andre for en kortere eller lengre periode. Slik også når S.T.B.K. avholdt sitt årsmøte ^V/Mebonden barnehage 29. februar.

Etter fem år som kaptein, siden starten i 1982, overdro Stig kapteinsbindet til Arne Nypan. Nå er det Arnes tur til å lede laget både i bruks-, utstilling- og trekkhundarbeidet. Dyktige, entusiastiske og til dels erfarte støttespillere i komiteene har du fått med deg for å lede hundearbeidet videre.

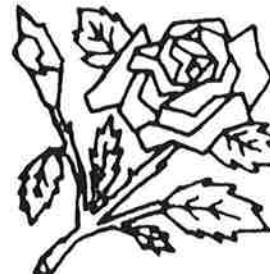
Skal en klubb fungere, trengs det gode medspillere - og ikke minst (til alle oss andre medlemmer av S.T.B.K.) - en god oppslutning på ethvert arrangement!

Når nå Stig "legger opp" sin administrative styring av S.T.B.K., håper og tror vi at klubben fremdeles vil få nytte godt av din erfaring når det gjelder hundearbeid. En gedigen innsats har du gjort! Fra den spede begynnelsen i -82, har S.T.B.K. vokst seg sterk. Eget hundeblad, aktiviteter på flere områder, god økonomi, gode og innbringende sponsoravtaler, egne klubbdraakter og en økende medlemsmasse. Alt dette har ikke kommet gratis! Som alltid entusiastisk leder har du stått på. Ofte til langt ut i de sene nattetimer!

Takk for din innsats, og likeledes en stor takk til din familie som har tillatt at mye av fritiden din er blitt brukt i hundearbeidet her i Selbu! Uten denne innsats kan vi med hånden på hjertet og med god samvittighet si at S.T.B.K. ikke ville ha bestått slik klubben står i dag!

Når nå Arne tar over, vet vi at klubben har fått en fullgod erstatte. En mann med administrasjonsfaring og ikke minst - pågangsmot og vilje til å stå på - hundekar og dyrevenn som du er! La oss håpe Arne at dine evner vil smitte over på alle oss andre i klubben. Lykke til, og velkommen inn på banen!

Bj.

Bjarne Sørflakne

Autorisert bilverksted · Bensin · Olje
Gummiforhandler

Selbu
Tlf. 076/67350

DYRLEGEN

Katarakt

Katarakt er det samme som grå stær og innebærer en blakning av øyets linse. En normal linse er gjennomsiktig og slipper lyset igjennom på samme måte som en dobbelkonveks glasslinse. Ved katarakt blir hele linsen, eller deler av den, u gjennomsiktig. Disse u gjennomsiktige partiene kan ha forskjellig utbredelse, fra å være usynlig for det blotte

øye til å angå hele linsen. I det siste tilfellet vil pupillåpningen fortone seg som grå. Vi kaller det en total grå stær, eller en total katarakt.

Ved små kataraktforandringer vil synet ikke være påvirket, men ved mer utbredte blakninger eller en total katarakt vil hunden være blind.

Katarakt forårsaker ingen smerte.

Katarakt er en forholdsvis vanlig øyesykdom og kan forårsakes av mange forhold: Traume mot øyet, mangelsykdommer, stoffskiftefeorstyrrelser, infeksjoner, forgiftninger eller andre sykdommer i øyet eller ellers i kroppen. PRA er en forholdsvis vanlig årsak til kataraktdannelse. Vi kaller da katarakten sekundær til PRA.

Arvelig katarakt kan være medfødt, men vanligere utvikles den i løpet av de første leveår, såkalt juvenil katarakt.

Arvelig katarakt er beskrevet hos et stort antall raser. I Skandinavia er arvelig katarakt påvist hos: afghaner, amerikansk cocker spaniel, cocker spaniel, boston terrier, chesapeake bay retriever, flatcoated retriever, labrador retriever, golden retriever, dverg- og mellompuddel, bouvier, tervueren, dvergschnauzer, old english sheepdog, west highland white terrier. Betydningen for hver av disse rasene varierer og er tildels usikker.

Arvegangen når det gjelder katarakt er usikker. En recessiv arvegang er mistenkt hos de fleste raser. Hos retrievere mistenker man en dominant arvegang med ufullstendig penetrans og varierende ekspressivitet.

Et spesielt problem utgjør det forhold at forskjellige hunder innen samme rase kan ha katarakt av forskjellig type. Et eksempel er retrievere hvor man vanligst observerer katarakten som en liten punktformig eller trekantet blakning ved linsens bakre pol, såkalt bakre polstær, mens man i enkelte tilfelle kan observere mer utbredte eller totale katarakter. Det synes sannsynlig at katarakt hos mange raser har en multigenetisk bakgrunn. Det anbefales at hunder av raser med et kataraktproblem undersøkes første gang ved 1 års alder. Avlstisper bør senere undersøkes før hvert valpekull, hannhunder årlig så lenge de anvendes iavl.

Øvrige hunder bør undersøkes årlig til ca. 5 års alder.

Hunder med tydelig katarakt elles som har produsert avkom med katarakt, bør ikke anvendes i avl.

Primer linseluksasjon

Linseluksasjon betegner en tilstand der linsen løsner fra sin normale plass i øyet. Linseluksasjon kan være primer eller sekundært til andre sykdommer. Den arvelige formen for primer linseluksasjon skyldes vanligvis en defekt i de tynne trådene som skal holde linsen på plass (Zonula-zinni-trådene).

Lidelsen opptrer spontant hos middelaldrene hunder (3 - 7 år) og forekommer like hyppig hos tispe som hos hannhund. Begge øynene kan angripes på en gang, det vanligste er imidlertid et intervall på noen uker eller måneder.

Når linsen løsner, faller den oftest forover og blir liggende bak cornea. Iblant kan den også falle bakover mot glasslegemet. En linse som er luksert framover vil forårsake en blakning der linsen blir liggende inntil cornea. I ubehandlede tilfellér vil en luksert linse kunne føre til en trykkøkning i øyet, og det utvikles et glaukom. Tilstanden kan være meget smertefull og føre til blindhet.

Primer linseluksasjon er først og fremst kjent hos terrierrasene og var tidligere vanlig hos ruhåret foxterrier og i noen grad hos sealyham terrier, i dag sees den hyppigere hos jack russell-terrier.

De siste 10 - 15 årene har linseluksasjon forekommet stadig oftere hos tibetansk terrier.

Lidelsen nedarves hos tibetansk terrier ved et recessivt gen, hos de andre rasene er sikker arvegang ikke fastslått.

Glaukom

Glaukom er en alvorlig øyesykdom som innebærer en unormal økning av det intraokulære trykket. Glaukom kan opptre i en primer form eller sekundært til andre lidelser i øyet (f.eks. betennelsetilstander, linseluksasjon).

Hos flere hunderaser forekommer en arvelig form av primær glaukom. I øyet foregår det en kontinuerlig væskeproduksjon og sirkulasjon av væske, og normalt skjer avløpet av væske i vinkelen i fremre øyekammer. Hvis drenasjen forstyrres vil det utvikles glaukom. Symptomene viser seg enkelt- eller dobbeltsidig med varierende intensitet hos middelalderne og eldre hunder. Det økte trykket fører til smerter i øyet, langsom pupillreaksjon, i moderate til uttalte tilfeller også til synlig forstørrelse av øyet. Retina vil skades, likeså cornea, og tilstanden fører etter hvert til blindhet. I de fleste tilfeller kan trykket reduseres ved hjelp av medikamenter, ved sterke smerter må iblant øyet fjernes kirurgisk.

Primær glaukom forekommer hos en rekke hunderaser, hyppigst hos: engelsk springer spaniel (rapportert i mange tilfeller fra Sverige), amerikansk og engelsk cocker spaniel, glatt- og ruhåret foxterrier, basset og beagle, norsk elghund, grå. Arvegangen er ikke fastslått, bortsett fra hos beagle hvor lidelsen nedarves recessivt.

Entropion

Entropion er en innrulling av en del eller hele øyelokket. Lidelsen kan angå både øvre og nedre øyelokk, oftest er nedre øyelokk affisert. Ved innrulling vil øyehårene og hårene rundt øyet berøre cornea og forårsake irritasjon.

Entropion er oftest anatomisk betinget. Medvirkende årsak kan f.eks. være en svakhet i øyelokket, overskudd av hud, for liten øyelokkspalte, for lite øye-epile. Lidelsen kan finnes på nesten alle hunderaser, men hos visse raser opptrer den hyppigere og kan representere et avlsproblem. Eksempler på dette er: chow-chow, old english sheepdog, vorstehhund, airdaleterrier, retriever.

Lidelsen antas av noen å nedarves ved et dominant gen. Symptomene kan imidlertid variere i intensitet noe som vanskelig gjør avlsarbeidet. En kirurgisk korrigering av entropion vil også maskere defekten.

Hunder med entropion bør ikke anvendes i avl.

Ektropion

Ved ektropion forstår en tilstand hvor nedre øyelokk er krenget utover på et større eller mindre område. En del av øyelokksranden vil derved ikke slutte inntil bulbus. Tilstanden fører til en vedvarende irritasjon av øyeslimhinnen. Predisponerende faktorer kan være tunge hoder med mye ansiktshud, eller slapphet i nedre øyelokksmuskulatur. Ektropion sees hos mange raser, men innen visse raser kan lidelsen representere et problem. Eksempler er: st.bernardshund, newfoundlandshund, blodhund, basset, spaniels.

Hos endel raser kan det forekomme en kombinasjon av entropion og ektropion. Eksempler på dette er: st.bernardshund, blodhund, clumber spaniel, basset.

For å redusere forekomsten av defekten, bør ikke hunder med uttalte øyelokksproblemer anvendes i avl, bortsett fra hunder i numerisk små raser som ellers har gode rasekarakteristika som det ønskes å tas vare på. Da kan det forsøres etter grundig overveielse i begrenset omfang å anvende hunder med øyelokksdefekter som avlsdyr.

Hår mot øyet

Det kan, foruten ved entropion, forekomme andre tilstander hvor hår blir tiggende mot øynene og irritere.

Hos brachiocephale (kortnesete) raser vil en stor nesefold kunne ligge an mot de utstående øynene, f.eks. hos pekingeser og mops.

Distichiasis, trichiasis, ectopic cilia

Hårene på øyelokksranden kan forandre vekstretning og irritere cornea eller conjunctiva - trichiasis. Iblant kan et og annet øyelokkshår vokse ut gjennom conjunctiva - ectopic cilia. Distichiasis er en tilstand med dobbel rad av cilier (øyelokkshår). Den ekstra raden av øyelokkshår - som kan være alt fra enkelte hår og til en hel rekke av disse - sitter innenfor den normale rad og vil irritere øyet.

Distichiasis sees sporadisk hos alle hunderaser, men opptrer hyppigst hos amerikansk cocker spaniel hvor den kan representere et avlsproblem.

AKTIVITETER

S.T.B.K.

KARAKTER TEST 27/2-88.

Den 27/2 var vi i gang med K-test igjen. Komiteen har fått litt erfaring etter vært, så planleggingen tok ikke så lang tid denne gangen. Desverre var det ikke så mange påmeldte, bare 13 stykker. Men det kom deltakere både fra Støren og fra Vuku, og det er posetivt.

Dommere var nå som før, Helga Gabrielsen og Helge Rødsjø. De to har blitt fast innventar på STBKs K-tester.

Det var meget gode hunder med. Bare to klarte seg ikke gjennom løypa.

Til dere som har en hund som ikke greier å takkle momentene gjennom løypa; Fortvil ikke, hunden er en like god og snild familiehund og kamerat for det.

Til høsten (3.09.88.) blir det K test igjen. Og da håper vi at det er mange Selbhunder som tar med eierne sine og rusler en tur gjennom løypa for å se på søppelsekker med menneske inni, Kjetting som ramler ned fra trær, møte ei gammal kjerring og se hvordan en reagerer på skudd.

Velkommen til K test til høsten, 3/9, sett av dagen allerede nå.

Brukshundkomiteen.

Brukshundkomiteens planer fremover er i første omgang dressurkurs. Det blir satt i gang i siste halvdel av april. Se nermere opplysninger om tid og sted i Selbyggen.

Når vi har satt opp Agilityløypa skal vi prøve å dra i gang kurs igjen der også. Da håper vi på bedre oppslutning en det var ved forrige kurs.

Agility er moro både for hund og eier, så møt opp folkens.

BK

«Selbusprinten»

Selbusprinten ble arrangert 27. og 28. februar. Løpsarena var som tidligere år, hundeløypa ved Guldsethsaga. Klubbens scooterkjørere hadde sørget for grundig løypepreparering forut for løpet. Uheldigvis falt det en god del snø natt til lørdag og ikke minst natt til søndag slik at forholdene ikke var de beste. Til tross for iherdig innsats fra løypemannskapene var sporet løst og tungt for hundene. De vanskelige forholdene førte til at alle spannene kjørte 8 km andre dagen.

Det deltok 23 spann hvorav 5 spann i turklassen. 6-spann var den største klassen med 8 startende. Her ble Ola Kjøsnes nr. 2.

Andreas Reitan vant 3-spann klassen. Arrangementet fungerte godt teknisk, og klubben fikk pluss og meget bra i karakter av dommeren.

VALPESKUE I SELBUHALLEN

søndag 21.februar 1988.

For første gang ble det arrangert ei innendørs valpeskue her i dalføret. Dommerne var heller ingen "hvemsomhelst". Fra Sverige kom Ivan Sverdrup som har dømt hund over hele kontinentet, og den andre dommeren var Øyvind Asp fra Norge.

Ivan Sverdrup syntes det var en jevnt god kvalitet på valpene, men i gruppe D, der bl.a. shafere og doberman er representert, fantes det en del valper som ikke var av ønskelig kvalitet. Dette mente han kunne forklares med at det på noen steder av landet finnes raser med høy kvalitet, mens de samme rasene har dårligere kvalitet på andre deler av landet. Når det gjelder dømmingen legger Ivan Sverdrup størst vekt på hundenes temperament: Valpene skal være frimodige og tillitsfulle.

Deretter legger han vekt på bevegelsen, og til sist eksteriøret.

Arrangementet gikk veldig fint. Kritikken var svært så positiv fra både deltakere og dommere. Ivan Sverdrup uttalte bl.a. etter utstillingen at arrangementet var 100% perfekt. Det var jo noe å ta med seg for alle de medlemmene fra STBK som var i sving på søndagen for å få det hele til å klaffe. Av resultater kan vi nevne at Selbu Sparebanks pokal til dalførets beste valp ble vunnet av Geir Johnsns 7.mndr. gamle

Siberian Husky, Leo.

Best in show.

Sylaneløpet -88

Årets Sylaneløp i regi av S.T.B.K. gikk av stabelen, lørdag og søndag, 12. - 13. mars.

Starten som i fjor, gikk ut i fra fellessetra inne i Børtdalen. En stor og nystoppbrytet parkeringsplass var lagt til rette av vegstyret for denne anledningen. Herved en stor takk for stor velvillighet!

Ved ethvert utearrangement, og spesielt når man legger veien innover i retning mot grensefjella Sylene, er man prisgitt værgudene. Dette området er værhardt, og det kan slå om til uvær i løpet av minutter. Men godvær er heller ikke mangelvare. Hvis man har litt flaks, kan man få uforglemelige dager opp i høgfjellet.

Lørdagen oppratt med vindstille, lette snøbygger innimellom at sola titta fram.

Av de 16 påmeldte spanna, fordelt på 10-spann, 6-spann, 3-spann, 2-spann og 1-spann, både nordisk - og nometil, stilte 14 på startstreken. En nedgang på 19 stykker fra fjoråret! Men tro om tellet og uteovernattinga skremte de andre! Dette bør klubben ta opp til vurdering til neste år!

Løypeprepareringa inn til Schulhytta hadde gått hele uka i forvegen. Et godt underlag og grunnlag for løpet var lagt! Så kom snøen - natt til lørdag! Værgudene ser det ikke ut som S.T.B.K har på sin side - dette året! Løse spor, men ikke verre enn at løpet kunne gå.

Opp til Vekta. Derfra gikk veien over Stråsjøen med tydelig og god merking, med Båsetknipen stikkende opp i nord. Langs Øyeelva, forbi "Lensmannshytta" og Stubbvollen og opp til og over Høystakktjønna. Majestetisk reiste Turilarsfjellet med sine 847 m.o.h. seg i sør. Sola tittet fram, og snøkrystallene skinte som diamanter i nysnøen. Dette skulle flere fått opplevd! Helsebo for kropp og sjel!

Fra Høystakktjønna gikk ferden over Kvernbfjellvatna med Litlekarven og Storskarven som "følgesvenner" i det fjerne, tittendes fram gjennom det lette skydekket.

Herfra var det kupert terreng. Vi passerte Solemsknipen. Badet i solskinn lå Schulhytta der. Nede i granskogbeltet, plassert i idylliske omgivelser med snaufjell i umiddelbar nærhet. I sør-øst reiser Fongen seg 1441 meter til værs - ikke noen tind i den forstand, men en typisk representant for toppene i denne delen av Sylene; runde og nokså vennlige - i hvertfall sett nordfra.

Leirsjefene Geir Johnsen og Leif Idar Græsli hadde lagt forholdene godt til rette for teltleiren. Inne blandt trærne lå teltene og bikkjene på rekke og rad. Tøtte hunder hadde fått sin mat og drikke. Krølllet seg sammen i fred og fordragelighet. På nytt senket stillheten seg over fjellheimen.

Inne på hytta brant det i alle ovner, og duften av lapskaus slo i mot deltagerne. Gode kokker hadde scooterkjørerne tatt med seg - det blir en egen, mer riktig smak på maten når kvinnene får stå bak matlaginga! Takk, Anita & co. for mat og god kommando innendørs!

Utover kvelden samlet alle seg rundt peisvarmen. Felles interesse, en behagelig varme og en god atmosfære i ei tømmerhytte langt til fjells! Livet var herlig! En takk rettes til T.T. for lånet av hytta også i år.

Søndagen oppratt. Om natten hadde det snødd - mellom 40 og 50 cm. Skulle løpet gå? Etter diskusjoner med løypegjengen og på løpsmøte kl. 8.30 ble det bestemt - tidtaking også på tilbakeveien. På dette tidspunktet var det oppholdsvar. Men akk - hvor lenge var S.T.B.K i paradis? Klokka 9.30 kom snøværet for fullt. Den første deltageren ble sluppet avgårde. Minutter senere - sambandet fungerte ikke! Avgjørelsen ble tatt. Avlysnings. I puljer på tre og tre slapp vi deltagerne avgårde. I tett snøvær og i åpent fjellterreng bør sikkerhet komme først!

Strabasiøs tur for deltagerne og scooterkjørerne, men alle kom helskinna ned til bygds.

Ved Peder Morsets Folkehøgskole ventet dusjer, mat og drikke, og premier for vel utført innsats. En takk bør rettes til deltagerne for tålmodig venting, da premieutdelinga dessverre trakk litt ut. P.g.a avlysnininga 2. dagen ble resultatlista fra første dag lagt til grunn.

En takk til alle, både deltagere og arrangørstab. Vel utført innsats - og velkommen igjen i 1989!

Bj.

10- spann - nome

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Endre Alstad	1.52.00

6 - spann - nome

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Arild Østmo	1.23.41
2	Arne Johnsen	1.34.03
3	Terje Nordheim	1.34.28
4	Ola Kjøsnes	1.37.50
5	Magne Sandvik	1.41.41
6	Anita Grøvan	1.42.42
7	Ove Mogård	1.49.45
8	Dagfinn Jessen	1.52.08

3- spann - nome

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Johnny TråsdaHL	2.17.55

1- spann - nordisk

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Stig Anders Solum	1.29.40
2	Jon Kirkvoll	1.34.40

2- spann - nordisk

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Tor Inge Hårstad	1.44.30

Turklasse

Nr.	Navn	Tid 1. dag
1	Birgit Larsen	3.12.48

info

Hamar Arbeiderblad i januar

Haleløse til 1. juli

Oslo (NTB): Landbruksdepartementet har utsatt forbudet mot

Bowier - haleløse fram til 1. juli.

halekupering av hunder fra 1. februar til 1. juli i år.

I en melding fra Landbruksdepartementet blir utsættelsen begrunnet med behovet «for å kunne legge forholdene til rette for at de berørte parter på best mulig måte skal kunne samarbeide om gjennomføringen av dette forbudet i dyrevernloven.»

Forbudet mot halekutting er nedfelt i dyrevernloven fra 1974 men har ennå ikke trådt i kraft fordi man har ventet på en felles-nordisk avgjørelse. Norge har sluttet seg til Europapådets konvensjon om beskyttelse av kjæledyr, og denne konvensjonen forbryr halekupering.

Kuperingsforbudet innebefatter at det etter 1. juli også blir forbudt å stille ut hunder som har fått halen kuttet av. Dette vil også gjelde hunder som har fått halen kupert i utlandet.

Norge er et av de første land som gjennomfører forbudet.

Kontakt personer

Torger Sletner tlf. 818698 trekking/kløving
Sussi Aaldstedt tlf. 819673 pelsstelli, klokklipp o.l.
Marit Lium tlf. 819662 utstilling
Gunda Olden tlf. 818342 dressur o.l.

Om noen har spørsmål om de ovenstående tema, eller andre ting så ring oss. STBK er en klubb for alle hunderaser og interesser som har med hund å gjøre. Og vi hjelper medlemene så godt vi kan.

STBK arrangerer møte for alle hundeinteresserte den 28/4-88. Veteriner vil prate om vanlige sykdommer hos hund og forebyggende behandling. Innehaveren av Nordens Hundeshopp vil komme oppover med utstyr som en trenger for den dagelige pleie av hunden. F.eks. sakser, klotenger, kammer, sjampo o.l. Ta med venner og bekjente og kom.

Styret.

VÆR KJAPP - ALLE VIL HA RAPP

RAPP HUNDEFØR

ER ET FULLKOSTFØR FERDIG
TIL BRUK OG INNEHOLDER
ALLE NÆRINGSSTOFFER,
MINERALER OG VITAMINER
HUNDEN TRENGER

DE VIL SE DET PÅ PELSEN

RAPP

PRODUSERES AV
GRÅBREK MØLLE STJØRDAL
MED OVER 100 ÅRS ERFARING
IKRAFTFØRBRANSJEN

Porsjonspose	½ kg
Samlepose	4 kg
Økonomipose	10 kg
Økonomisekk	25 kg

Vi ønsker å utvide vår kundeservice, og søker i denne forbindelse forhandlere over hele landet. Allsidig erfaring fra føring av hunder er ønskelig.

Henvendelse til produsenten.

GRÅBREK
MØLLE
— 7500 STJØRDAL —

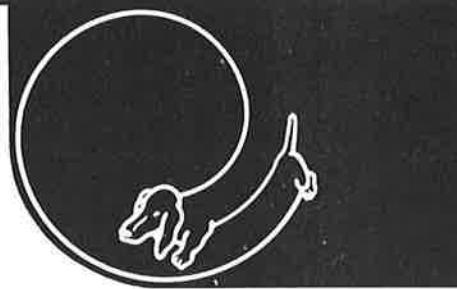
Vorsteh

I hundebøkene finner vi gjerne 3 vorstehtyper beskrevet.

- Strihåret
- Korthåret (evt. glatthåret)
- Langhåret

Også stikkelsbæret nevnes enkelte ganger - den skal utseendemessig ligge mellom stri og kort/glatthåret. Her hjemme er de to førstnevnte best kjent, men langhåret vorsteh er på vei inn.

DEN KORTHÅRETE VORSTEHHUNDEN har artsmessig en ganske rotete historie. Dette har sammenheng med at den stammer fra de mange ulike typer korthårete fuglehunder på kontinentet, som ble avlet fram på kryss og tvers. Den første registrerte korthårete vorstehhunden kommer fra Thuringen og var avlet fram med materiale fra den etter hvert

establierede korthårete tyske hønsehundrasen. Mot slutten av 1800-tallet ble det foretatt krysninger med den engelske pointeren og dette avlsarbeidet ført fram til den korthårete vorstehhundrasen vi kjenner i dag. Pga. koblingen til pointeren kaller en gjerne vår korthårete vorsteh for "german pointer" i engelsktalende land. Fra århundreskiftet og fremover er det stadig importert korthår til Norge. Norsk Vorstehhundklubb ble stiftet i 1936.

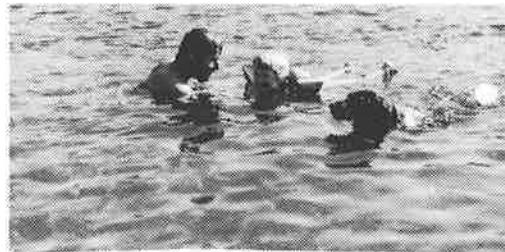
Korthåren er en middels stor hund (hann 62-66cm/tispe 58-63cm) og er relativt kraftig (25-35 kg) sammenlignet med eks.vis setterne. Den finnes i ulike farger, oftest brun, brunskimmel eller hvit med brune tegninger. I Tyskland er også svart/svartskimmel utbredt.

I "Jakthunden" beskrives den som

"Hardfør, rask, rolig og klok. En trivelig familiehund, hvis familien er aktiv. Stående fuglehund, apportør, sporthund og trekkhund."

Min "vorsteh erfaring" skriver seg fra tre tisper: Toya og Aida - helssøsken - f.81, og Chiva f.87. Jeg har ikke gjort forsøk på å "reindyrke" noen bestemte egenskaper hos hundene. Bakgrunnen for rasevalget var at jeg ønsket allroundhunder som kunne trekke, brukes til jakt samtidig som de skulle bli medlemmer i en barnefamilie.

Som FAMILIEHUND mener jeg den kan bli tilnærmet ideell. Jeg skriver kan fordi det er eieren som gjennom dressur og oppfølging avgjør resultatet her. Hunden er absolutt mottakelig for dressur og den er svært lærevillig. Dressurarbeidet bør imidlertid starte så snart hvalpen er anskaffet. Toya fikk jeg som 8-ukers hvalp og hun ble raskt som ønsket mtp. lydighet. Søsteren Aida fikk jeg som 2-års hund, og - satt på spissen - besto hennes erfaringsverden fram til da av 5 meter kjetting ved bilvei. Det skulle gå nesten to år med atskillig jobbing før jeg fikk henne "ned på bakken". Med Chiva har det meste gått uventet lett, sannsynligvis fordi jeg har "kjørt" henne sammen med de to andre.

Som TREKKHUND er vorstehhunden god, og den brukes mye i konkurransesammenheng. Jeg har bare benyttet den til snørekjøring og foran pulken på skiturer/vogn om sommeren. Den liker å jobbe, og jeg har til gode å oppleve at den gir seg. Speeden er upåklagelig, og den tåler kulde godt.

Vorstehhundens egenskaper som JAKTHUND skal etter sigende være gode, men jeg har bare i liten grad egne erfaringer å bidra med. Jaktlysten er der, men den "står" ikke så lett som eks. vis engelsksetteren. Pga. lærevilligheten tar den imidlertid jaktdressuren greit. Det hevdes at rasen har et småskårent økse i forhold til andre stående fuglehunder, og at den derfor bl.a. eigner seg bedre til skogsfugljaktt enn jakt på høyfjell. Likevel kan det vises til toppresultater også på høyfjellsprøver. Jeg tror her jaktdressuren bestemmer mye.

Litt utenfor raseomtalen, men i forbindelse med jakt vil jeg nevne følgende: Toya er den av hundene jeg har tatt grundigst mtp. ordinær dressur, og det ser ut til at dette har straffet seg i jaksammenheng. Ikke sjeldent har jeg registrert at hun i økse kan stoppe etter 50-100 meter og snu seg som om hun venter på ny ordre! Om dette er et særlifelle vet jeg ikke, men det kan tenkes at hunder som anskaffes for jakt ikke bør dresseres så "hardt" mtp. lydighet. Det er likevel greit å kunne dirigere henne i den retningen jeg ønsker hun skal øke.

Jeg har opplevd den KORTHARETE VORSTEHHUNDEN som en arbeidsvillig, menneskekjær og god hund. Den lærer raskt, men bør "tas" konsekvent og med fast hånd fra början. Som beskrevet i statatet fra "Fuglehunden" er den "en trivelig familiehund hvis familien er aktiv". Du skal ikke la 30 kilo energi ligge uvirk som foran ovnen eller i sofaen over tid, da kan det lett bli et slitsomt forhold. Vorstehhundens påstårte skarphet/kvasshet er gjennom avlen omrent borte. Tidligere var det en målsetting å gjøre den skarp, - i dag har vi andre mål for rasens utvikling.

I enkelte sammenhenger kan vorstehhundens jaktlyst bli en belastning - særlig må det advares mot å slippe den der det er SAU i terrenget. Videre liker hunder generelt ikke katter, - problemet med mine er at de gjør noe med det!

Helge Meyer

Tilsiktig kortharen er bare i liten grad plaget med HD. Husker jeg ikke helt feil opereres det med en % på 4.

Forbrukerrapporten 3/86:

Med barn i pulp

En pulp kan være et greit trekkredskap, både til barn og til bagasje. Skal pulken først og fremst brukes til å transportere barn, stilles det strenge krav til konstruksjon og sikkerhet. Statens forurensningstilsyn har utarbeidet egne retningslinjer for produksjon av barnehulker, med hovedvekt på sikkerhet og verneutstyr.

FR-medarbeider: Rita Wilhelmsen
Foto: Samfoto

Før å beskytte forbrukerne mot helse- og miljøfarlige produkter, så lov om produktkontroll dagens lys i 1976. Loven pålegger produsenter og importører en plikt til å vise aktosmøtet og skaffe seg nødvendig kunnskap for å forhindre og begrense helse-skade ved produkter. Det er Statens forurensningstilsyn (SFT) som har det administrative hovedansvaret for gjennomføringen av produktkontrollloven. Med hjemmel i denne loven har SFT nå utarbeidet spesielle retningslinjer for sikkerhets-egenskaper ved barnehulker. Retningslinjene er utarbeidet i samråd med norske importører og produsenter, og de inneholder minimumskravene man må kunne stillte til en god og sikker barnehulk.

SIKKERHETSKRAV

Pulk for barnetransport skal ha en utforming som en løsnespulk (tradisjonell form) med gode kjøre-egenskaper for skare og preparert løype. Den skal være stødig og ha god utlestabilitet, og samtidig gi beskyttelse mot skade hvis man er så uheldig å velte.

Skoget skal være glatt og uten utstikkende detaljer, og laget i et sterkt og støtsikkert materiale.

Pulken bør ha en slik fasong at barn opp til fire år kan ligge utstrakt i skinnpose eller annen varmeisoleringpose.

Draget skal utgjøre en solid, smidig og stabilisrende forbindelse eller tilsvarende. Selen bør tåle et trykk på 100 kp (kilopond). Til sammenlikning skal et bilbelte tåle en belastning på 1500 kp. Det er viktig at selen er utformet slik at trykksbelastningen tas opp av brystkassa, uten fare for struping av barnet.

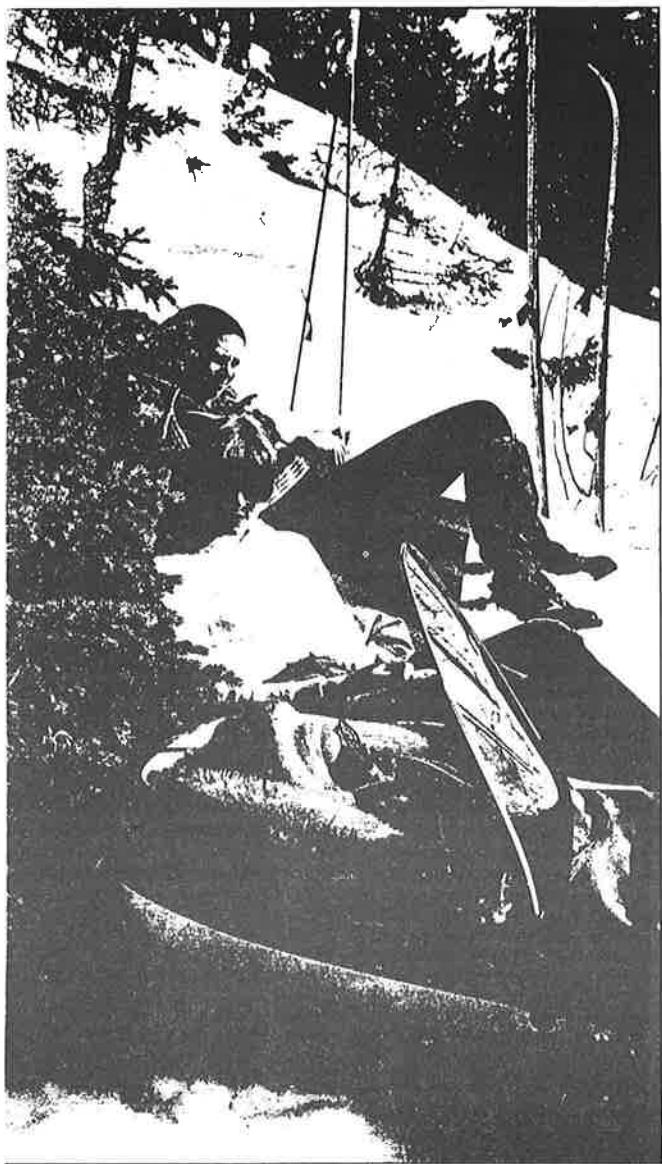
Barnehulken skal ha bruksveiledning på norsk med opplysninger om:

- navn, adresse og telefonnummer til norsk importør/produsent,
- riktig behandling og vedlikehold,
- risiko ved feil bruk,
- forebyggende tiltak for sikker bruk.

Dersom produsent og importør mener at pulken oppfyller retningslinjenes krav, kan den merkes med følgende: «Følger offentlige retningslinjer for sikkerhet».

BRUKERANSVAR

Selv om du kjøper en skikkelig barnehulk som tilfredsstiller kravene til konstruksjon og sikkerhet, betyr ikke det automatiskt at barnet er trygt i pulp. Mye avhenger av deg og din fornuft. Om du selv er i god form og vant til tøffe klimatiske forhold, bør du ikke ta sjanser og utsette den lille pulkpassasjeren for

unødige påkjenninger. Vis respekt for været, og legg ikke ut på for lange turer. Før du legger i vei, er det tryggst å konsultere lege eller helsestasjon, i tilfelle det er spesiell-

le hensyn som må tas med ditt barn. Spedbarn bør aldri fraktes i pulk. Under normale forhold kan barnet tas med på småturer fra det er seks måneder gammelt hvis været tilla-

ter det. Er det sterk vind eller kalde enn ti minusgrader, frarådes det å ta små barn ut i pulk.

Uansett hvor mye klær barnet har på seg, er det oppvarmet luft som trekkes ned i lungene. Husk at temperaturen alltid er lavere nede ved bakken! Selv om du ikke synes det er så kaldt, er du i bevegelse, mens barnet i pulken ligger stille. På turen bør barnet ligge i en pose av skinn eller annet varmeisolerede materiale, i tillegg til isolasjonsmatte i bunnen. Kle barnet godt, men ikke overdrivt! Det kan lett bli for varmt. I sterk sol eller fuktig vær er det spesielt viktig med jevnlig utlufting av posen. Stikk hånda ned i posen av og til, og kjenn etter at det ikke er for klamt eller varmt.

Når det er sterk sol eller skarpt lys, er det viktig å beskytte barnets øyne med briller eller slør. Farget vindskjerm gir ikke tilstrekkelig beskyttelse i seg selv.

Kjør ikke forttere enn at du har full kontroll over pulken, og prøv — så sant det er mulig — å unngå løyper og terrenget hvor pulken hopper og slår mot bakken. I utforkjøringer og vanskelig terreng kan det være en fordel at barnet ligger nedi pulken. Det virker stabilisérerende, og gir barnet bedre beskyttelse. Gå helst to i følge med barn i pulk. Når det er behov for å bremse og rette opp pulken, er det praktisk at en går bak og holder i slepelina. Kontroller jevnlig at alt står bra til med passasjeren.

Det er en fordel at pulken også kan brukes til varetransport, slik at den kommer til nytte også etter at barna er store. Du kan godt la en hund trekke pulken, men den mistet da noe av stabiliteten. Før hunden spennes foran pulk med barn i, bør både hund og eier ha erfaring som pulkkjøvere. Ikke slipp hunden av synne med barnet på slep!

Kjøper du en brukt barnepulk av eldre modell som mangler deler, eller som ikke tilfredsstiller sikkerhetskravene, vil du kunne få reservedeler og ekstrautstyr hos norske produsenter eller importører.

Hvis du har et funksjonshemmet barn, kan pulk i mange tilfelle være en fin mulighet for barnet til å komme ut i naturen. Prøv deg fram til den typen som passer ditt barn best. Det er muligheter for å søke trygdekontoret om økonomisk støtte til pulk som transportmiddel for funksjonshemmde barn.

Fritt Fram

Leserinnlegg til Hundesport og Nea Hunden.

I H.S. nr. 2-88 var det et leserinnlegg fra en valpeutstiller i Haugesund, og hvor I.S. beklaget seg over bl.a. dårlig utstillingslokale.

Jeg har lyst til å fortelle om en som var meget vellykket.

Sted: Selbuhallen, Selbu

Arr: Selbu Trekk og Brukshundklubb

Hallen var ny i 1987, lys, stor, passe varm, god plass til deltakerne og publikum.

2 store ringer hvor to eminente dommere "regjerte", Ivan Swedrup, Sverige og Øivind Asp, Norge.

På gulvet var det lagt sponplater, men for noen raser (hunders) vedk. kunne det bli i glatteste laget. Et godt råd skal du få. Kjøp en sprayboks med grip som håndballspillerne bruker. Spray litt på potene, da glir de ikke på et glatt gulv. Det er svært effektivt på alle typer gulv.

180 valper påmeldt, flott! Flotte premier, rosetter og deltaker-rosetter til alle deltakende valper.

At samtlige deltakere og publikum hadde en trivelig dag, tviler vel ingen på. Dommerne var som vanelig, blide som soler.

I kantinen fikk vi kjøpe nesten alt vi hadde lyst på.

Til den utmerkete speeker. Kan du til neste utstilling snakke slik at en ikke trønder førstår deg. Jeg hadde problemer med å forstå hva du sa. Vanligvis førstår jeg mine landsmenn, men din flotte dialekt måtte jeg gi opp.

Til slutt vil jeg ennå en gang få takke for en overmåte vellykket utstilling, og jeg kommer gjerne igjen.

Med vennelig Cairnhilsen

Grete Jorde

SYLANELØPET.

Lørdag 12.3.88 tok vi turen opp til Børndalen for å se på starten til Sylaneløpet. Da vi kom fram var det liv og røre blant folk og hunder. Vi hadde aldri sett på en slik start før, så vi var ganske nysgjerrige på hva vi skulle få se. Vi ble veldig fasinerte av hundekjøringa og miljøet blant deltakerne.
Foran seg hadde de et langt og hardt løp, men det lot seg ikke merke på hundene. Da vi så hvor glade og ivrige hundene var før start, stod vi igjen med en veldig god følelse, for her var det ikke snakk om tvang. Det vi ble aller mest fasinert over, var hjelpsomheten deltakerne viste hverandre før start. Kanskje noe fler bør ta lærdom av?
Med dette ønsker vi to- og firebeinte en riktig god påske.
(Selv Kjell Dahl ble så fasinert at han falt og ble med i et seksspann).

Marit og Jorunn.

Raumyra Smådyrklinikk

Har fått lokaler, og kan ta imot smådyr, opptil kvihestorleik.

Ring i kontortida (kl 0800-1000) for å avtale tidses. Tlf. 818640

Suvenir, Premier og Gaver, kjøper
vi selvfølgelig hos.

Selbu Premie & Gaveartikler,

Tømra, 7584 Selbustrand tlf. 819625

OOI
STIG M. BERG

B—

Norge Noreg

350

7580 SELBU

LIVE

**fritidstiltak
fortjener
støtte...**

Vi gjør det med glede....

**SELBU
SPAREBANK**